

VAS ÉS FÉMMUNKÁS

Előfizetési ára: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások
Országos Szövetségének Hivatalos Közlönye
Egész évre 60 Lei, félévre 30 Lei,
negyedévre 15 L, egyes szám 5 L.
Megjelenik minden hó 1-én

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului
21. szám (Redout). — Telefon 981.

Szervezkedjünk!

Évek óta hangoztatják az öntudatosabb szaktársaink a szervezkedés fontosságát, anélkül, hogy a felhívásnak a nagy tőzhez méltó eredménye lett volna.

Munkástársaink csodákat várva, évekig tétlenül várták a jobb idők bekövetkezését és a szervezkedést elhanyagolták, gondolva, hogy anélkül is kielégítő gazdasági helyzetet tudnak maguknak egyénileg biztosítani. Az idő azonban múlt és a munkaadók kevés propagandával, de annál nagyobb megértéssel erős szervezetekbe tömörültek. Nincsen a gazdasági életnek olyan ága, amelynél ne lennének megszervezve az érdekelt felek. Kisiparosok, gyárosok, orvosok, ügyvédek, gyógyszerészek, kereskedők és háztulajdonosok, mind-mind erős szervezetekbe tömörültek, hogy annál hathatóssabban védhessék meg saját gazdasági érdekeiket. Az ipari munkásság pedig komoly szervezkedés helyett politikai jelszavakon nyargalva, elhanyagolta a szépen megindult szervezkedést s ma az eredmény kétségbeejtően kezd mind jobban mutatkozni. Leromlott életnívóval, rabszolgasorsban él ma a munkásság. A műhelyekben besugók és denúnciók által van körülveve. Egyes gyárakban redukált munkaidővel dolgoznak a kevés munka miatt. Más gyárakban az állandó túlórázással ölik a munkásnak az egészségét. Nagyüzemek százszámra bocsátják el kipróbált régi munkásaikat. Teljes az anarchia az ipari termelésben mindenütt s ebből a zavarból csak a jól szervezett munkaadók kerülhetnek ki győzelmesen, hacsak a munkásság észhez nem térve, a 24-ik órában erősebben nem szervezkedik.

Az egyén a mai világban egymaga képtelen megküzdeni a felgyülemlett nehézségekkel, egyedül — külön-külön harcolva — elbukik és prédájává lesz a jól szervezett és egységesen fellépő munkaadójának.

Az egyiptomi fáraók ideje óta a munkásság szervezkedését mindig igyekeztek ravasz fogásokkal megakadályozni, mert tudták, hogy a kizsákmányolás csak a szervezeten tömegeknél lehet jövedelmező.

Ma is megkísérelnek minden módot úgy a tőkésék, mint az őket képviselő hatalmon lévők, hogy a munkásság szervezkedése elé akadályokat gördítsenek, de ez csak a szervezkedés szükségessége mellett bizonyít. Éppen ezért, minden öntudatos szaktársunk tartsa kötelességének, hogy a műhelyben szervezetenül robotoló tudatlan munkástársát felvilágosítsa és a szervezet tagjává megnyerje.

Ha minden szervezett munkástársunk

havonta csak egy szervezetlent is megnyer a szervezet ügyének, úgy rövid időn belül csak a szervezethez nem méltó alakok maradhatnak szervezetenül és akkor, az eddigi védekező harcaink után, az életnívónk fokozatos javításáért is sikerrel vehetjük fel a további harcokat.

Ujból a betegsegélyző!

Minden intézménynek megvan a maga célja és hivatása, amiért megalakult. Így a betegsegélyzőnek is olyan célokat kellene szolgáljon, amelyek a mai társadalmi életünkben a munkásságra nézve életkérdés.

Munkásbalesetek és betegségek lelkiismeretes gyógyítása és kezelése, ez volna a hivatása a betegsegélyzőnek. Külön kiemeljük azt az egyet, hogy a beteg munkás gyógyításánál hiányzik a lelkiismeret azóta, amióta elvették azt a jogunkat, hogy beleszólhassunk a betegsegélyző ügyeibe. A saját pénzünkön felállított intézményünket elvették és olyanok intézik el a betegsegélyző sorsát, akik a legmesszebb állanak tőlünk. Az a munkás, aki rászorul a betegsegélyzőre, betegség vagy balesetből kifolyólag a leginkább rossz orvosságokat kapja, legyen az a betegség vagy baleset akármilyen súlyos is. És ez így van az egész országban azóta, amióta liberális kaptafára vedlettek át a betegsegélyzők. Az orvosoknak szigorú utasításuk van, hogy drága gyógyszert használni semmi körülmények között nem szabad, így hát a munkás nem a betegségének vagy balesetének megfelelő orvosságot kapja, hanem „olcsó” orvosságot, amely a legtöbb esetben

se nem árt, se nem használ.

Befizetett millióinkat elpazarolja a sok igazgató, megfelelő gyógyszer és emberi bánásmód helyett a kegyetlenség, a nemtörődomség és hanyagság uralkodik ebben az intézményben. Minden dolgozó munkás tudja, hogy ez a szociális intézmény nagyon beteg és először saját magát kellene gyógyíttassa, hogy azután másokat gyógyíthasson és ez csak olyanformán történhet meg, ha visszaadják ezt az intézményt jogos tulajdonosainak, a munkásságnak.

Az ezer és ezer felháborító eset közül felsorolunk egyet, amely mintegy megbélyegzése lesz azoknak a borzasztó visszaéléseknek, amelyek ebben az intézményben történnek.

Egy román-boksánl munkást, aki az U. D. R. mezőgazdasági gépgyárban dolgozott, súlyos baleset érte. Egy rozsdás vas a szemébe ugrott és olyan szerencsétlenül, hogy rögtön orvosi beavatkozásra lett volna szükség. Szerencsétlenül járt munkástársunkat a resical betegsegélyző kórházába utalták szemoperálás végett. Három heti ottléte alkalmával mindennap azt az ígéretet kapta a betegsegélyző orvosaitól, hogy meg lesz operálva, míg végre ugyanolyan betegen, mint ahogy bejött, szelnek eresztették azzal, hogy már meg van gyógyulva. Ez a munkás ma már a félszemére megvakult a betegsegélyző orvosok bűnös könnyelműsége folytán, mert nem operálták meg akkor, amikor még lehetett volna rajta segíteni.

Nem kisebb mulasztást követett el dr. Róth, a bocsa-montani betegsegélyző orvosa, aki orvosi segítség helyett a szegények kórházába akarta munkástársunkat utalni csak azért, hogy megszabaduljon betegétől. Így festenek Romániában a beteg és baleseti intézmények. Haladunk a korrall!

Kenyér és munka helyett — sportbiztos

A régi Róma cézárainak volt kedvenc — s tegyük hozzá, sokszor jól bevált módszere, hogy amikor a türehtetlen elnyomatás következtében kitört az elégtelenség a lakosság között és ennek forrongásokban adott kifejezést, amikor a korgó gyomrok lázongása veszélyeztetni kezdte az önkényuralmat, akkor ennek az elégtelenségnek és lázongásnak a levezetésére cirkuszi játékokat rendeztek. A vadállatok szétmarcangoltak egy néhány embert, egy másik része a győzők tördőfészei által élettelenül terült el a cirkusz porondján — a cézár sajátkezűleg helyezte a győzők fejére a babérkoszorút, a nép tombolt és lelkesedett, feledve volt az elnyomatás, a korgó gyomor éhsége, a nép elégtelensége lecsillapodott és tovább folytatódhatott az önkényuralom tobzódása.

A romániai munkáügyek cézára, Chirculescu ur ezt a módszert alkalmazza, amikor a munkásság legfontosabb életérdekeit érintő ügyek elintézése helyett miniszteri rendeletben kötelezővé teszi, hogy a munkásság keresetéből heti egy lei levonassék — sportcélokra. A miniszter ur nem talál fontosabb munkáügyet, ami sürgős elintézésre vár, mint a sportot. Hónapok óta hever elintézetlenül az Országos Szaktanács memoranduma, melyet a miniszterhez intézett a munkanélküliség megszüntetése és a munkanélküliek állami segélyezése érdekében. Ennek elintézése a miniszter urnak nem sürgős. Az ipar, a kereskedelem nap-nap után válságosabb helyzetbe kerül, ami az ország gazdasági életének soha helyre nem hozható erkölcsi és anyagi kárt jelent. Ennek az állapotnak a megszüntetése sem fontos a miniszter urnak. Évek óta ígérik a munkásbetegsegélyző-uj

törvényének az elkészítését, a szociálpolitikai törvényeket, amit azonban mai napig sem készítettek el.

De mindez nem sürgős Chirculescu urnak. Ezer és egy munkáügy vár elintézésre, ezer és egy gazdasági probléma vár megoldásra, komolyan hozzászokva is évek munkája kellene hozzá, de Chirculescu ur mindezeknél sürgősebb és fontosabb államügynek tekinti, a munkásokat megfosztani keresetükből hetenként egy lejjel és a munkásoknak kenyér és munka helyett — sportbiztos adni. Kacagni kellene ezen az államférfiúi bölcsességen, ha nem volna annyira tragikus, ha nem jellemezné azt, hogy ennek az országnak az élén milyen felelőtlen epigonok állanak és milyen kétbalkezes módon intézik az ország népének ügyeit.

A munkássport céljaira adóztatja meg Chirculescu ur — önkényesen, az illetékesek megkérdezése nélkül a munkásságot. S ebben a ténykedésében egy olyan jogi abszurdum van, amely egyenlő a hivatalos hatalommal való visszaéléssel, egy olyan abszurdum foglaltatik, mely még a bolsevista imoralitásnál is túlteng. A munkáügyi miniszternek — éppen az ő általuk tüzzel-vassal védelt magántulajdon alapján — nincsen joga a munkások keresete fölött rendelkezni, nincsen joga sem sport, sem egyéb célokra miniszteri rendelettel levonásokat eszközölni a munkások keresetéből, azoknak előzetes beleegyezése nélkül. A munkás keresete fölött egyedül és kizárólagosan a munkás önmaga rendelkezik. Ha valamely célra áldozni akar keresetéből, joga van hozzá. Ellenben a miniszternek nincs joga az ország egész munk-

nyolcszáznyolcvan százalékkal emelkedett, míg a fizetések átlag csak kétezeregyszázötvenhat százalékkal emelkedtek.

A háboru előtt a napi 5 lej 50 bani keresetből havonta 4 lej 44 bani megmaradt, ha a táblázat szerint költött a munkás, míg ma 3570 lejt költsön kellene kérjen, ha volna honnan. Nem is beszéltünk a gyermekek iskoláztatási költségeiről, mert az ma csak úgy lehetséges, ha hetenként 1—2 napon át csak kenyeret és vizet fogyaszt a család és a táblázatban minden négy évre feltüntetett női és férfi télikabátok árát iskoláztatásra költjük.

A háboru előtti életnivót száz százalékosnak tekintve, ma 41 százalékos életnivóval nyögi az ország dolgozó vasmunkássága a megdrágult élet terhét.

A munkanélküliek élete pedig rosszabb még az elítélt rablógyilkosok életénél is.

Ha a drágaság emelkedése arányában akar-nók a mai keresetet megszabni, úgy 268 lej 40 banit kellene ma átlag naponta keresni, ami 33 lej 55 bani órabérnek felelne meg.

Mindezt a nagy nyomorúságot a háboru miatt kell elszenvedjük, mert annak horribilis költségeit nagyrészt a munkássággal fizettetik meg, mint a társadalom leggyöngébben szervezett osztályával.

Az eset hasonló a hetekig dorbézoló ember helyzetéhez, akinek hosszú évekig tartó nyomorúsággal kell fizetnie rövid ideig folytatott meg-gondolatlan dorbézolása következtében.

Nem igaz tehát, hogy a munkásság magas fizetése okozza a drágaságot, mert a tökések által „magas“-nak mondott fizetés még fele sine a háboru előtti akkor is alacsony fizetéseknek. A munkásság fizetése csak lassan kullog a rohanó drágaság után és ennek dacára a munkásoknál jobban szervezett munkaadók sokkalják az éhbéreket.

Mi tudjuk, hogy az éhes munkások petyhüdt izmai nem fogják a tökések által óhajtott több-termelést eredményezni.

Közgyűlés Lupényban

Január hó 18-án a lupényi vas- és fém munkások helyicsoportja jól sikerült közgyűlést tartott.

Moldován szaktárs elnök délután 2 óraker nyitotta meg a közgyűlést és sajnálatát fejezte ki afölött, hogy a tagok egyrésze még a közgyűlésre sem tartotta kötelességének eljönni. Kéri a közgyűlést, hogy az elhunyt szaktársak emlékének felállással adózzanak. Nagy csendben felállva rótták le tiszteletüket az összes szaktársak az elhunyt harcos szaktársak emlékének. A román és magyar jegyzőkönyvek felolvasása után Medgyesi és Bányai szaktársak bizattak meg a jegyzőkönyvek hitelesítésével.

Moldován szaktárs a vezetőség erkölcsi jelentését ismerteti, majd rátért az okokra, amik akadályozták a szakszervezet fejlődését. — Ruzs pénztáros szaktárs a pénztári jelentést tette meg — Lakatos szaktárs az ellenőri jelentésében a legnagyobb rendről tett jelentést. — Medgyesi szaktárs a vezetőség jelentéséhez megjegyzi, hogy a szakszervezet fejlődését legnagyobb részben a folytonos ostromállapot akadályozta meg, éppen azért határozati javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, melyben felhívja a közgyűlést az országos szaktanácsot, hogy minden eszközzel igyekezzen a kivétlen állapotok megszüntetését elérni. A közgyűlés egyhangulag elfogadta Medgyesi szaktárs javaslatát.

A régi vezetőségnek a közgyűlés a felmentést megadta és Biró szaktársat Vulcanból korelnöknek választotta az új vezetőség megválasztásáig. Ezután a jelölőbizottság küldte ki a közgyűlést, melynek tagjai Medgyesi Dezső, Szeri József, Tokai Lőrinc, Salai János és Kiss Ferenc szaktársak lettek. — Girbován szaktárs a csoport kezelésében lévő cipésműhely helyzetéről tett bő jelentést, megjegyezvén, hogy a műhelyt 65.998 lei és 94 bani deficitel hagyták Burculescu és Felekiék a munkásság nyakán. Azóta helyes vezetéssel igyekeztek redukálni a deficitet, ami sikerült is, de a mérleg lezárása előtt, ami február 1-én lesz, nem tud pontos képet adni. A közgyűlés tudomásul vette a Girbován szaktárs jelentését. — Bányai szaktárs kéri a közgyűlést, hogy amennyiben a cipésműhelyt a szövetkezetnek átadják, úgy a 26 cipésmunkás jövőjéről gondoskodjon a vezetőség. — Girbován és Benedek szaktársak

ismertetik, hogy a szövetkezet is munkásintézmény és így semmi aggodalomra sincs a cipész elvtársainknak okuk.

A jelölőbizottság jelentéstétele után a közgyűlés a következő szaktársakat választotta egyhangulag a vezetőségbe: Elnök: Girbován Simon; alelnök: Gref Árpád; pénztáros: Ruzs László és Bálint János; ellenőrök: Lakatos Sándor, Sipos Lajos és Glig Márton; könyvtárosok: Landgraf József és Benkő Ferenc; választmányi tagok: Vinis Béla, Szalbai János, Szalbai Sándor, Bessenyei András és Kiss Ferenc; póttagok: Deák György, Francz Péter, Rusulán János, Vorcoba György és Bakó Dénes.

Tokai szaktárs javaslatára a közgyűlés engedélyt ad a hátralékos tagoknak, hogy február 20-ig bezárólag hátralékaikat rendezhessék, mert azután csak új tagokként vehetők fel. — Réthy szaktárs javaslatára a közgyűlés munkássport fejlesztésére bizonyos összegnek hetenként való leadását szavazta meg. — Girbován, Biró és Réthy szaktársak a „Brassói Lapok“ munkás ellenes cikkeit ismertetik, ami óriási felháborodást keltett a közgyűlésen. Girbován szaktárs megjegyzi, hogy ez a lap a magyar mágnások lapja és ezért nem is lehet elvárni, hogy munkásbarát hangon írjon. A lap által beapott jöhíszemű munkások pedig sajnálattal fogják tapasztalni, hogy e lap félrevezette őket. Azután indítványt tett, hogy a „Brassói Lapok“-at bojkottálják. A közgyűlés felháborodással veszi tudomásul a brassói szennylap gyalázatos hazugságait és kimondja a bojkottot. Több tárgy nem lévén, Girbován elnök szaktárs a gyűlést este 6 órakor bezárta.

Sztrájk Zernesten

A zernesti cellulozé-gyár munkássága hetekig tartó tárgyalások után kénytelen volt január 20-án sztrájkba lépni, mert a gyár igazgatósága 3 százalékos fizetésjavításnál többet adni nem volt hajlandó.

A végsőig elkeseredett munkásság végre is sztrájkba lépett, ami eredménnyel is járt, mert az eddig hajlatatlan igazgatóság 5%-os fizetésjavítási ajánlatot tett a tárgyalóbizottságnak. Hosszas alkudozás után 6 százalékos fizetésjavítással és a lisztkezdvezmény további fentartásával 6 hónapra szerződés lett kötve. Nem sikerült tehát az igazgatóságnak azon terve, hogy a lisztkezdvezményt elvonja. Az új kollektívszerződésben az eddigi fizetési szabadság és családtagonként 10 kg. liszt lett féláron biztosítva.

Szerződés szerint minden munkásnak buza-liszt helyett kétszerannyi kukoricalisztre van joga, szintén féláron.

Rövid, de erélyes harcukkal zernesti elvtársaink öntudatuknak és fegyelmeztségüknek olyan szép tanujelét adták, ami garancia arra, hogy minden körülmények között meg fogják tudni védeni szerzett jogaikat.

Érdekes, hogy ez a gyár milliós beruházásokat eszközöl. Új kazánokat és gőzturbinákat szereltet több milliós költségen és ugyanakkor egy pár százalékkért a munkásokat sztrájkba kergetik, dacára annak, hogy ennél a gyárnál egy pár napos harc milliós károkat okoz.

A tordai vasmunkás-csoport közgyűlése

F. hó 7-én zajlott le a tordai vasmunkás-csoportunk évi közgyűlése. A gyűlésen képviseltették magukat a gyéresi agyagipari és a vasöntőde és gépgyár munkásságának a delegáltjai is. — Tégylás csoport-titkár beszámolóját a szaktársak mindvégig figyelemmel hallgatták. Rámutatott Tégylás szaktárs azokra a célokra és törekvésekre, amelyekkel a tordai kapitalisták még rosszabb gazdasági helyzetbe akarják a munkásságot sodorni. Élesen megvilágította azokat a lehetőségeket, amelyek árán a munkásság egy jobb életet fog tudni magának biztosítani. Fokozottabb szervezkedésre szólította fel a szaktársakat, hogy a közeljövőben kötendő kollektívszerződés minden eshetőségei kézen találják a munkásságot. Napirendre került a felállítandó fogyasztási szövetkezet ügye. A közgyűlés megállapítja, hogy a mai rossz gazdasági viszonyok nem alkalmasak arra, hogy a munkásság felállithassa fogyasztási szövetkeze-

tét, azonban minden szaktárs kötelessége lesz, hogy a jövőben is ugyanolyan buzgalommal, mint eddig, dolgozzanak ezen cél érdekében, hogy alkalmas időben felállithassuk a szövetkezetet.

Rusu szövetségi kiküldött vázolta az ország vasmunkásainak türethetetlen helyzetét. A piaci árak napról-napra való emelkedése, a nagy munkanélküliség, mind olyan körülményeket vonnak maguk után, amelyek a munkásság életnivóját mindjobban súlyesztk és ezt a kapitalisták minden adott esetben igyekeznek a maguk javára kihasználni.

Foglalkozott a közgyűlés a kollektívszerződés ügyével is s elhatározta, hogy a legközelebbi taggyűlésen részletesen és alapos megfontolás után ezt az ügyet véglegesen tárgyalni fogja.

Az új vezetőségbe a következő szaktársak választották meg: Elnök: Zecka Rezső. Alelnök: Szabó Zoltán, Ország György. Jegyző: Bácsi Rudolf. Pénztárnokok: Vas József, Szilágyi Lajos. Ellenőrök: Nagy Károly, Damó István. Könyvtáros: Lovrics István. Póttagok: Lup Gavril, Rigmann János, Lengyel Dániel, Fritz János. — Szervező bizottság: Elnök: Naszodi Endre. Szervező bizottsági tagok: Bor Petru, Hegedüs Lajos, Bakó József.

Jegyzőkönyv

Felvétel 1925 január hó 14-én a lupényi vas- és fém munkás csoport választottbírósi tárgyalásán. Jelen vannak Girbovan Simion vb, elnök, Benedek József, Benkő Ferenc, Molnár Sándor és Ruzs László vb. tagok.

Ügy: Moldován Márton panaszt emel Réthy R. Gyula ellen, hogy őt a polgári lapokban rágalmazta és ezért elégtételt kér.

Az ügy alapos magvizsgálása után a választott-bírósi megállapítja, hogy mindkettőjük bűnös. Réthyről bebizonyosodott, hogy tényleg rágalmazta a polgári lapokban Moldovánt és a helyzetnek nem megfelelő cikkeket közölt le. Moldovánról bebizonyosodott, hogy könnyelműen mulasztásokat követett el tudatlanul. Ezek után az alábbi határozat hozatott egyhangulag.

Határozat:

A választottbírósi Réthy szaktársat nyilvános bocsánatkérésre, Moldován szaktársat mulasztásai elismerésére kötelezte és amennyiben valamelyik fél nem veti alá magát ezen határozatnak, úgy az a csoport tagjai sorából kizártnak tekintetik.

Lupény, 1925 január 14.

Girbovan Simon

elnök

Benedek József

Benkő Ferenc

Molnár Sándor

Ruzs László

választottbírósi tagok

A jegyzőkönyvnek reám vonatkozó részét elismerem. Moldován Márton.

Bocsánatkérés. Alulírott bocsánatot kérek mindazon szaktársaktól és elvtársaktól, kiket én öntudatlanul a polgári lapokban megrágalmaztam vagy helytelen formában hoztam cikkeimet nyilvánosságra. Réthy R. Gyula.

Tanuk: Benedek József, Girbovan Simon.

Nem engedélyeznek szakszervezeti gyűléseket Nadrágon

A liberális kormány és annak uszályhordozói minden adott esetben megátolták a munkásság ama törekvéseit, amelyek pusztán gazdasági érdekeket szolgálnak. Az ország minden részéből nap-nap után kapunk értesítéseket, amelyekben elvtársaink panaszkodnak, hogy szakszervezeti gyűléseiket nem tudják megtartani, mert a hatóságok erre engedélyt nem adnak. A nadrági vasmunkásság nem tarthatja meg ezeknél az indokoknál fogva még csak vezetőségi üléseit sem, mert az I. hadosztályparancsnokság minden indoklás nélkül betiltja, illetve nem engedélyezi. Arra még egyetlen esetben sem volt péda, hogy amikor a munkaadó urak gyűlés-engedélyt kértek, megtagadták volna a hatóságok. Hogy a bűnös liberális kormányzati rendszer a külföldi közvéleményt megtéveszse, jogilag elismerik a munkásszervezeteket, azonban ezeknek működését teljesen megbénítják és lehetetlenné teszik. Így fest Romániában a szakszervezeti mozgalom. — A munkásszabadság Romániában ma még csak álom. A génuai konferencián Mircea mérnök által hangoztatott munkásjogok s szakszervezeti szabadságok nem csak hogy nincsenek meg, de még erről nem is álmodhatunk, mert a csendőrszuronyok intézik el a szakszervezeti mozgalmat. Tehát Mircea ur hazudott, az első szavától az utolsóig hazugság volt, rendes, megszokott hazugság.

Megalakult a brassói üvegesmunkások szövetségünkhöz tartozó új csoportja

Ismeretes az a tény, hogy a brassói üvegesmunkások csoportja nagyon hosszú ideig független volt. Nem volt sem nemzeti, sem nemzetközi kapcsolatuk az ország vagy a külföld szervezeteivel. Ennek a kicsinyes felfogásnak az oka abban rejlett, hogy a régi csoport vezetőségében olyanok is voltak, akiknek az egyetemes munkásmozgalomról halvány fogalmuk sincsen. Nem mondjuk azt, hogy ezeket az elvtársakat rosszakarat vezette arra, hogy a csoportot elszigetelték az országbeli és a külföldi szövetségektől, hanem ahogy fönnebb is említettük, az elszigeteltség oka az, hogy a független csoport vezetőségének egy pár tagja nem ismerve a modern munkásmozgalmat, nem ismerve a szocializmust, nem ismerve azokat a célokat és törekvéseket, amelyekért a világ dolgozó proletárjai küzdenek, úgy gondolkodtak, hogyha elszigetelik magukat és független csoportjukat körülhálózák kínai fallal, ugyanis meg fogják tudni védeni gazdasági és kulturális érdekeiket.

A brassói üvegescsoportnál mégis történt valami, amit nem lehet figyelmen kívül hagyni. „Nemes Garmazi” Szabó Gyula — a magyarországi fehérterror csapattestnél kitüntetett hősiességéért kapta a „Nemes Garmazi” elnevet, amit Romániában is használ — és Ghempet titkároknak hosszú fáradozás után sikerült a független csoportot az „egységes” szövetséghez csatolni és ami a főcél volt, mintegy 20 ezer lei készpénzüket zsebrevágni. Azóta a brassói üvegesmunkások nem látták sem „Nemes Garmazi” Szabót, sem Ghempet. Eltűntek! Forognak az idők kerekerei Brassóban is és ez meghozta a legujabb eseményt: az üvegesmunkások kiváltak az „egységes” szövetségből és újból függetlenek lettek. Itt sem áll meg a szenzáció.

Az üvegesmunkások többsége megalakította új csoportját, amely csatlakozott az üveges-

munkások többségéhez, vagyis a cluji szövetséghez. Most Brassóban két üvegescsoport van, az egyik a cluji szövetséghez tartozik és nemzetközi kapcsolattal bíró üvegescsoport, a másik az ugynevezett független csoport, amely sehová sem tartozik.

Január 21-én tartották meg alakuló gyűlésüket a brassói üvegesmunkások. Szövetségünk részéről Rusu titkár vett részt a gyűlésen, aki rámutatott azokra a küzdelmekre és harcokra, amelyeket az ország üvegesmunkásai vívnak egy jobb megélhetésért, egy nagyobb darab kenyérért. Több elvtárs hozzászólása után a gyűlés kimondta a csoport megalakulását és megválasztotta az új vezetőséget. Elnök: Goschler Joan. Alelnök: Vocan József. Jegyző: Vocan Ferdinánd. Pénztáros: Rozin Joan. Ellenőrök: Motzhauer Rudolf, Nagy Sándor. Választmányi tagok: Birmann Alois, Tomanek Franz.

Nem messze van az az idő, amikor a két csoport meg kell, hogy találja azokat a lehetőségeket, amelyek árán megteremtik az egységet, mert addig, amíg munkás és munkás marcancolja egymást, megerősítjük akaratlanul is azoknak a táborát, akik minden eszközzel a munkásságot igyekeznek még nagyobb nyomorba taszítani.

A tordai üvegesmunkások közgyűlése

A tordai üvegesmunkások január hó 18-án tartották meg közgyűlésüket. A közgyűlés megtartása azért is tontos volt, hogy az üvegesmunkások állást foglaljanak azok ellen a jogtalan kilengések ellen, amelyeket a tordai üvegyár igazgatósága a munkások ellen folytat. Szövetségünk részéről Rusu szaktárs vett részt, aki válasza az üveges munkások országos mozgalmát, rámutat arra is, hogy a gyár igazgatósága részéről jövő támadások leginkább a tordai üvegesmunkások gyengeségének köszönhető. Schiller pénztárnok megteszi évi pénztári jelentését, amit a közgyűlés egyhangulag tuda-

másul vesz. Miután a régi vezetőség megkapja felmentvényét, a következő elvtársak lettek beválasztva az új vezetőségbe: Elnök Tomanek József, alelnök Bauer József, pénztárnok Zelina, jegyző Selejan Joan, ellenőrök Schiller Joan, Kobert József, póttagok Irmler Joan, Dapoz Károly, bizalmiférfiak Vanek Rudolf, Hoffmann Antal.

Csörsz Sándor kovács szaktársunk megkapta 1924 november 26-án. Csörsz szaktárs a feketeerdői üveges csoportunknak volt a tagja. Elhunyt szaktársunk öntudatos harcosa volt a munkásmozgalomnak, miért is emléke felejthetetlen lesz szövetségünk tagjai előtt.

Munkakonfliktus a bucurestii Titan üvegyárban

A bucurestii Titan üvegyárban munkakonfliktus van. A gyár régi kemencei összeomlottak és a gyáros kihasználva a részére kedvező alkalmat, a munkásságot a törvényes felmondási idő mellőzésével bocsájta el. A munkáltató külföldi munkásokat szeretne behozni, mert úgy gondolja, hogy ezeket a sziguranca és a hatóságok segítségével jobban fogja tudni kizsákmányolni, mint a belföldi munkásokat. Érdekes a regáti kapitalisták mentalitása, hogy az utcára dobott munkások még a ledolgozott időre járó bérüket sem kapják meg. Az utcára került Titan üvegesmunkások sem kapták meg a ledolgozott munkabéreiket.

A Titan üvegyár minden üvegesmunkás előtt újabb értesítésig zárolva van és ott munkát vállalni senkinek sem szabad.

Felelős szerkesztő: Bartalis Sándor.

Kiadó: A Romániai Vas-, Fém- és Vegyipari Munkások Szövetsége.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Cluj-Kolozsvár, Strada Memorandului 21

Gutenberg-könyvnyomda Cluj

Kimutatás a cluji helyicsoportunk 1924. évi pénztári forgalmáról

Szövetségi kimutatás 1924. évről

Bevétel		Kiadás	
324 I. oszt. beiratási díj à 10 lei	3.240 —	344 darab munkanélküli segély	13.137 —
157 II. és III. oszt. beiratási díj à 5 lei	785 —	33 darab utas- és tartózkodási segély	1.975 —
481 Tagkönyvdíj à 10 lei	4.810 —	28 darab rendkívüli segély	6.844 —
21038 I. oszt. hetijárulék (15.506 à 6 lei, 5532 à 10 lei)	148.356 —	1 darab költözködési segély	300 —
5307 II. oszt. hetijárulék (4000 à 4-50 lei, 1307 à 7 lei)	27.149 —	Járulékonként 4 bani	975 70
1097 III. oszt. hetijárulék (680 à 3 lei, 417 à 5 lei) . .	4.125 —	20 százalék a csoportnak	35 926 —
		Készpénz a szövetségnek	129 307 30
Összesen	188 465 —	Összesen	188.465 —

Csoportkimutatás 1924. évről

Bevétel		Kiadás	
20 százalék a havi bevételből	35.926 —	Kezelési költség	1.931 20
Külön járulékból	158.768 —	Munkanélküli segély	36 981 90
Munkásotthon-alapra	21.038 —	Sztrájksegély	2.000 —
Könyvtári büntetések	1.978 —	Utas és tartózkodási segély	210 —
Különféle bevétel	7.218 —	Rendkívüli segély	11.720 —
Mulatságból	24.516 —	Leltári beszerzés	22.843 —
5 óra munkabérleadás a Munkásotthon-alapra . .	20.000 —	Könyvtári kibővítésre	12.750 —
Egyenleg az 1923. évről	6.746 25	Sport	2.944 55
Bankbetét után kamat	2.321 —	Dalárda	2.506 70
		Oktatás	5.754 —
		Házbér	23.387 90
		Titkári fizetés	27.152 —
		Kiküldetés	2.676 —
		Különféle kiadás	2.492 —
		Munkás-szálló	100 —
		Mulatságból	22.128 —
		Szövetségi különjárulékból (letét)	75.436 70
		Munkásotthon-alapra	21.038 —
		Egyenleg 1925. évre	4.459 30
Összesen	278.511 25	Összesen	278.511 25

Cluj, 1924 december hó 31-én.

Krausz József
elnök

Lersch Róbert
ellenőr

Gellner Ottó
ellenőr

Técsy Lajos
csoportpénztáros

A kimutatás fényesen bizonyítja a helyicsoport múlt évi egészséges működését. A csoport pénztárából segélyekre kifizetett 50911 lei 90 bani összeg a csoport szociális működéséről tesz tanúságot, míg a munkáskulturára fordított 21010 lei 70 bani azt bizonyítja, hogy cluji szaktársaink megértették a nevelőmunka fontosságát a szakszervezeti mozgalomban. (Szerk.)